

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

Προσφυγάκια

Ο Αλέκος και η Αλεξάνδρα -ζευγάρι γλάρων- καρδοκούσαν πίσω απ' τον Ανδρέα.

Ο Ανδρέας κάθε πρωί έφερνε την ψαριά του σε μια μικρή αμμουδιά -εκατό μέτρα όλη κι όλη- στον Φλοίσβο. Εβλεπες στο πεζούλι πέρκες, γωβιούς, σαρδέλες, προσφυγάκια, κοκωβιούς, γαύρο, κεφαλόπουλα, δράκαινες, μικρούς σαργούς, καλόγριες, σουπιές.

«Καλοπούλιπα να είναι Παναγία μου» έλεγε καμιά γριά κολυμβήτρια και τα σταύρωνε.

«Έχει σπάροι, έχει λούτσοι» φώναζε καμιά φορά ο Ανδρέας.

Ερχόντουσαν γριούλες, κάνας εργένης, κάνας συνταξιούχος και έπαιρναν βία μισό κιλό. Συχνά άκουγες.

«Όχι παραπάνω Ανδρέα. Ένα άτομο είμαι».

Ο Ανδρέας καθάριζε κιόλας τα ψάρια και τα σπλάχνα τα έριχνε στους γλάρους. Ο Αλέκος και η Αλεξάνδρα ορμούσαν πρώτοι, ιδίως η Αλεξάνδρα που της έκανε κόρο ο Αλέκος. Συχνά διηγείται ο Ανδρέας πώς κόντευαν μια φορά να χωρίσουν.

«Είχε εμφανιστεί ένα διάστημα ένας γόπης γλάρος και η Αλεξάνδρα τραβιολογιόταν μαζί του. Ρε παιδιά αν βλέπατε την μάχη που έδωσε ο Αλέκος, κόντευε να τον σκοτώσει!».

Η παρέα ήταν διάφοροι αργόσχολοι που μαζεύντουσαν μέχρι να ξεπουλήσει. Αργά το μεσημέρι ο Ανδρέας τηγάνιζε σ' ένα καμινετάκι ό,τι είχε μείνει απούλιτο και τσιμπολογούσαν όλοι.

Αλλά δεν νομιζώ ότι ήταν αυτός ο λόγος που μαζεύντουσαν. Καμιά φορά έβλεπες κανέναν τους να ξυρίζεται χαράματα με λίγο θαλασσινό νερό κι ένα κομμάτι καθρέφτη.

Ο Τζίμης, πρώην λαϊκός ντράμερ, που φορούσε σακάκι ακόμα και το κατακαλόκαιρο. Είχε δυο ξυλάκια πάντα μαζί του κι όταν τραγουδούσε κανέναν, τον συνόδευε χτυπώντας στο παγκάκι. Ο Τζίμης χειριζόταν κι ένα μεγάλο ραδιόφωνο που ήταν σαν διαστημικό. Η βελόνα ήταν μονίμως

σ' έναν σταθμό με λαϊκά τραγούδια. Ρία Κούρη, Γαβαλάς, Μενιδιάτης.

Ένας πολωνός που ξεφλούδιζε ταχύτατα το πορτοκάλι με το ένα χέρι. Εξ αυτού κέρδιζε πολλά τσιγάρα.

Σημειωτέον η τράκα τσιγάρων ήταν συχνότατο φαινόμενο αλλά κερνιόντουσαν κιόλας. Και είχαν την ευγένεια να μην τα προσφέρουν οι ίδιοι στους ασιγάρους αλλά τα 'στελναν με άλλους.

«Πιάσε τρία τσιγάρα για τον Τζίμυ».

Ζητούσαν επίσης δανεικά ιδίως από καινούρια πρόσωπα. Μια συνηθισμένη φράση σ' αυτήν την παρέα ήταν «σε δάγκωσε;» ή «τον δάγκωσε» και εννοούσαν δανεικά κι αγύριστα.

Ένας αγαθός ρωσοπόντιος κουρέας είχε βρει τον μπελά του με τον Μιχάλη. Καθόταν λίγο παράμερα με το βαλιτσάκι του και μια πάνινη καρέκλα.

Έπαιρνε τρία ευρώ το κούρεμα και κούρευε καλά. Δυο μήνες έκαναν να μεγαλώσουν πάλι τα μαλλιά. Μετά από κάθε κούρεμα ο Μιχάλης του ζητούσε ένα ευρώ προμήθεια, διότι υποτίθεται ότι αυτός έφερε τον πελάτη.

Ο Μιχάλης, συνταξιούχος αστυνομικός, ήταν βασικό στέλεχος εκτός απ' τα διαστήματα που την έβγαζε σ' ένα δημόσιο ψυχιατρείο. Όλο και θα τον άκουγες να τραγουδάει σε καμιά ρωσίδα που έκανε ντουζ.

*«Έχεις κορμί αράπικο
και μάτια όλο λαύρα,
η μάνα που σε γένναγε*

**Αργά το μεσημέρι
ο Ανδρέας
τηγάνιζε σ' ένα
καμινετάκι ό,τι
είχε μείνει απούλιτο
και τσιμπολογούσαν
όλοι...**

θα ήτανε ρουφιάννα

για να μην πω τίποτα χειρότερο».

Ο Μιχάλης επίσης αντάλλαζε συχνά με μια κοντρή αλλά όμορφη κοπέλα -την Σούλα- ψυχοφάρμακα με τσιγάρα. Είχαν βρει έναν τρόπο δίκαιης ανταλλαγής. Η Σούλα όταν είχε κέφια χόρευε τσιφτετέλι.

*Ποιος σου έμαθε εν τέλει
να χορεύεις τσιφτετέλι.
Μήπως είσαι στα Μπουλσώι
μπαλαρίνα από σόι;*

*Ποιος σου δίδαξε τον τρόπο
να ταρακουνάς τον τόπο.
Μήπως πήρες το πτυχίο
σου Νουρέγιεφ το σχολείο;*

της τραγουδούσε η παρέα.

Καμιά φορά ο Μιχάλης ζητούσε χρήματα και από κανέναν παλιό.

«Έχεις δύο ευρώ να πάρω μια τυρόπιτα;»

«Α γαμήσου».

«Στο μουνί σου».

Ο Μιχάλης ήταν πολύ αθυρόστομος. Συχνά με στεντόρεια φωνή έλεγε την ιστορία του.

«Όταν ήμουνα μικρός περπάτησα στην οδό Μαλακάσας. Όταν μεγάλωσα μπήκα στην οδό Καβάλας.

Όταν παραμεγάλωσα η μηχανή έκαψε λάδια και έπιασα την οδό Δράμας. Τώρα κατηφορίζω την οδό Γλυφάδας και, αλλοίμονο φίλοι μου, εκεί κοντά είναι η οδός Κυπαρισσίας».

Όλοι χαιρόντουσαν με τις εμπνεύσεις του, μ' αυτά που έλεγε αλλά κυρίως με τον τρόπο του, με την χροιά της φωνής του. Ήταν γοητευτικός.

Ο Ανδρέας ο ψαρφάς απολάμβανε τον σεβασμό όλων. Χαμογελαστός, εγκάρδιος, δίκαιος και ειρηνιστής. Σ' αυτόν προσέφευγαν.

Μάλιστα ανέβηκε το κύρος του αφ' ότου ήρθε να τον ελέγξει μια φορά το ΣΔΟΕ. Είχαν κατορηθεί όλοι τους μ' αυτούς τους σοβαρούς κυρίους.

«Καλά που δεν μυρίστηκαν ότι είμαστε καλτσοβιομήχανοι» είπε ο Μιχάλης μόλις έφυγαν.

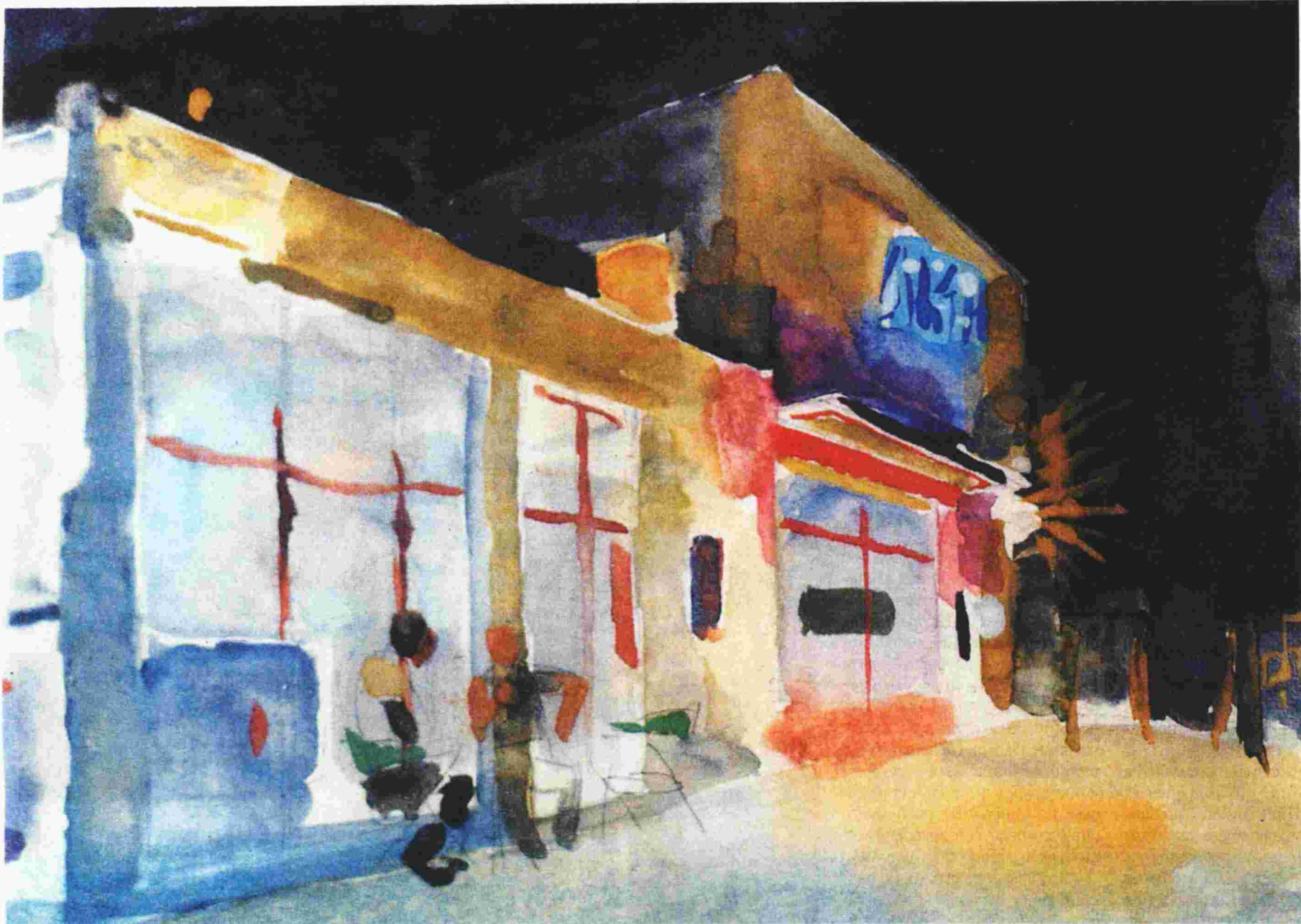
Εκτοτε δε αποκαλούσε καμιά φορά τον Ανδρέα γενικό επιθεωρητή Αργοσαρωνικού και πρώην νομάρχη Σάμου. Κι όμως με τον αστείο αυτόν τίτλο εκδήλωνε τον σεβασμό του. Σημειωτέον όλη αυτή η παρέα ούτε το πόδι τους δεν έβρεχαν στην θάλασσα.

Τελευταία εμφανίσθηκε και ο Αργύρης. Συνταξιούχος οικοδόμος και διαζευγμένος όπως δήλωσε αμέσως. Καίτοι ήταν οικοδόμος ήταν πολύ αβρός και ντελικάτος. Βέβαια ο ίδιος έλεγε.

ΩΤΗΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Το διήγημα «Προσφυγάκια» περιλαμβάνεται στη συλλογή διηγημάτων «Το κουμπί και το φόρεμα» του Σωτήρη Δημητρίου, που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις «Πατάκη»

Η ΓΕΝΙΑ ΤΟΥ '80

Έργο του Κώστα Παπατριανταφυλλόπουλου από την ομαδική έκθεση «Η γενιά του '80. Σύγχρονη ελληνική ζωγραφική από τη Συλλογή Σωτήρη Φέλιου», στην Κουμαντάρειο Πινακοθήκη Σπάρτης, έως 14 Οκτωβρίου.

«Ελαιοχρωματιστής παρακαλώ». Ποιος ξέρει γιατί, ο Μιχάλης δεν τον πήρε με καλό μάτι. Μάλιστα τον αποκαλούσε συνεχώς Αλέκο.

Ο Ανδρέας ο ψαράς απολάμβανε τον σεβασμό όλων. Χαμογελαστός, εγκάρδιος, δίκαιος και ειρηνιστής. Σ' αυτόν προσέφευγαν

Αυτός ο Αργύρης συνιστούσε τα διάφορα ψάρια στις πελάτισσες.

«Κυρία μου αν βράσεις αυτό το χταποδάκι χωρίς νερό -έχει το δικό του- γίνεται μούρλια με κοφτό μακαρονάκι».

Ή «στην Θεσσαλονίκη κάνουν τον γαύρο λαδιά».

Τον βράζουν λίγο με λάδι σαν κακαβιά. Βουτάς το ψωμί και γλείφεις τα δάχτυλά σου. Βάλε και λίγο μαϊντανό για να τραβήξει την μυρωδιά».

Μόλις τα έπαιρνε η κυρία έλεγε ο Αργύρης.

«Α ρε γαμώτο θα τα 'παιρνα εγώ».

Αλλά δεν έπαιρνε ποτέ.

«Τέτοιος τσακirikitζής είναι» έλεγε ο Μιχάλης.

«Όχι ρε παιδιά, αλλά δεν μπορώ να τα φάω μόνος μου. Είχα συνηθίσει με την κυρά».

«Γιατί σε χώρισε ρε;»

«Ξέρω γω; Πού να μπω στην ψυχή της».

Δεν μπορούσε λείει να με βλέπει. Δυστυχώς χρόνια πριν χωρίσουμε πήγαινε και κοιμόταν στην κόρη μας».

Αφορμή ήθελε ο Μιχάλης και άρχιζε το τραγούδι.

Όταν κοιμάται ο δυστυχής κανείς μην τον ξυπνήσει, ξεχνάει τα πάντα ο άνθρωπος

τα μάτια του σαν κλείσει. Κάποια γυναίκα πέρασε μέσα απ' την ζωή του, ήταν βουνό και τσάκισε το άμοιρο κορμί του.

Όπως ξαφνικά εμφανίστηκε ο Αργύρης έτσι κι εξαφανίστηκε. Μια φορά του λείει ο Μιχάλης.

«Ρε συ Αλέκο μήπως βρήκε άλλον γκόμενο η γριά σου;»

«Σ' το είπα χίλιες φορές. Δεν με λένε Αλέκο».

«Καλά ρε Αλέκο, μην είσαι παρεξηγημένος».

Αλλά πιο πολύ τον πείραζε -είμαι σίγουρος- που κάπως κρυφογέλασε κι ο Ανδρέας που ο Αργύρης εκτιμούσε πολύ.